

Omfang (af tryksår)

Forskellige optællinger af tryksår internationalt og i Danmark på både hospitaler, plejehjem og hos borgere i hjemmeplejen viser, at tryksår findes alle steder i systemet.

Tryksår på hospitaler

Udenlandske kilder angiver forekomsten af tryksår til 0,4-38 procent hos akut indlagte patienter. En international undersøgelse af forekomsten fandt, at 15,2 procent af patienterne havde tryksår, og heraf var halvdelen (7,3 procent) opstået under sygehusindlæggelse. Danske undersøgelser har vist, at 13-43 procent af de indlagte patienter havde tryksår. (Patientsikkert Sygehus, 2016).

I perioden 2002 til 2008 er der gennemført en række systematiske optællinger af tryksår på 7 danske sygehuse. I optællingerne er sårene kategoriseret på en skala fra 1 til 4, hvor 1 er en rødme på huden og 4 er et sår, der er så dybt, at den underliggende knogle også er beskadiget. Optællingerne viste, at 7-14 procent af patienterne havde tryksår i kategori 2-4, og de havde altså alvorlige tryksår. Tæller man kategori 1 med, som er de mindst alvorlige, svarer det til, at 15-25 procent af patienterne havde tryksår (Bermark, 2009).

Dansk Patientsikkerhedsdatabase over hændelser med tryksår

Der findes ikke nogen samlet opgørelse over antal af tryksår i Danmark. I 2012 blev der rapporteret 638 utilsigtede hændelser om tryksår til Dansk Patientsikkerhedsdatabase. Tallene dækker over de rapporterede hændelser om tryksår, og ikke det faktiske antal borgere, der udvikler tryksår på landsplan. I 2012 kom 67,4 procent af de rapporterede hændelser om tryksår fra et offentligt sygehus, mens 17,6 procent kom fra plejeboliger og 8,2 procent fra hjemmeplejen. (Patientombuddet, 2013).

Kommuners opgørelse over borgere med tryksår

Der findes ikke nogen samlet opgørelse over tryksår i de danske kommuners hjemmepleje. Nogle kommuner vælger at sætte systematisk ind med forebyggelse af tryksår. En sådan indsats indledes ofte med en baseline-måling i form af en optælling af, hvor mange borgere, der har tryksår *før* indsatsen. Denne følges op af en endline-måling efter indsatsen, hvor man tæller antallet af borgere med tryksår efter den forebyggende indsats. Køge og Bornholm Kommuner er eksempler på to kommuner, der har iværksat en forebyggende indsats over for tryksår:

Køge Kommune fandt i 2009, at 4,66 procent af de borgere, der var tilknyttet plejen, havde tryksår (kategori 1-4). Tallet omfattede både borgere i plejecentre, og borgere, der boede i egen bolig (Fonnesbech, 2009). I 2014 fremgår det af en artikel i SÅR, at Køge Kommune har meget få tryksår – under 1 procent (Andersen, 2014).

Bornholm Kommune har fulgt forekomsten af tryksår hos personer, der modtager personlig pleje, siden 2001. Forekomsten var i 2001 på 10,4 procent (Pelle & Steenberg, 2007). Efter en indsats for at forebygge tryksår er tallet faldet. Det måles nu hvert andet år, og den seneste optælling fra 2014 viste, at forekomsten var på 4,5 procent (Stenberg, 2015).

Kilder

[Patientsikkert Sygehus – Tryksårspakken \(2015\)](#) (7. september 2016).

Bermark, S et al. (2009). Seks prævalensundersøgelser for tryksår: Øjebliksbilleder fra danske hospitaler. SÅR nr. 4 2009 side 203-210.

Patientombuddet (2013). [Temarapport om tryksår](#). www.patientombuddet.dk

Fonnesbech, J. (2009). Tryksår skal væk. SÅR nr. 4, 2009, side 219-221.

Andersen, B. (2014). Tryksår – utilsigtet – også ude i kommunerne, SÅR nr. 2, 2014, side 18 – 21.

Stenberg, G. (2015). Resultat af tryksårsoptællingen nov. 2014. Mail til Socialstyrelsen fra 25. august 2015.